

Zonnepanelen leggen in 5 stappen de veiligheid op orde

Je kunt de afgelopen tijd bijna geen nieuwssite of socialmediaplatform bekijken of je leest erover: het stijgend aantal ongelukken tijdens het leggen van zonnepanelen. 40 ongelukken in 1,5 jaar tijd, volgens de Nederlandse Arbeidsinspectie. En 6 met dodelijke afloop in de afgelopen 3 jaar. De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft daarom aangekondigd installateurs strenger te gaan controleren. Maar wat moet je als ondernemer dan doen om de veiligheid te verbeteren, zodat jij en je mensen 's avonds wél weer veilig thuiskomen? Tijd voor concrete oplossingen.

Zonder de cijfers te bagatelliseren, eerst wat nuance. Als je het nieuws leest, lijkt het alsof het altijd en overal misgaat bij zonnepanelen leggen. Maar is dat wel zo? De vraag naar zonnepanelen is de afgelopen tijd explosief gestegen. Het afgelopen halfjaar alleen al zijn er ongelofelijk veel panelen gelegd. In veel gevallen gaat het dus gewoon wel goed.

Wat kun je nú direct doen?

Maar natuurlijk, elk ongeluk is er één te veel. En dat het te vaak misgaat, staat buiten kijf. De cijfers laten zien dat de installatie van zonnepanelen op veel fronten nog veel veiliger kan. Hoe ga je hiermee om als ondernemer? Als expert in veilig werken op hoogte vertel ik je graag welke stappen je nu al moet zetten om zo veilig mogelijk zonnepanelen te installeren.

Ik ga hierbij specifiek in op de installatie van zonnepanelen op schuine daken. Want deze zijn moeilijker veilig te maken dan platte daken, de klussen zijn meestal kleiner (van kortere duur) dan op platte daken én ze komen per saldo vaker voor dan op platte daken (meer particulieren dan bedrijven).

Stap 1: investeer in een (rol)steiger

Ik zie het regelmatig in de praktijk gebeuren: installateurs die gebruikmaken van een ladder om zo zelf het dak op te komen én de zonnepanelen naar het dak te dragen. Dit lijkt misschien een logische keuze, je zet 'm snel op en hij neemt weinig ruimte in. Maar je mag een ladder alleen gebruiken als een transportmiddel naar het dak toe. Je mag officieel ook niets meenemen, en al zeker geen zonnepaneel op je schouder. Vangt het paneel wind tijdens het klimmen, dan val jij ook.

Bij gebruik van een ladder moet je jezelf ook afvragen of deze goed geplaatst is/kan worden en dus niet kan wegschuiven: zorg voor een juiste hellingshoek en vlakke stabiele ondergrond, eventueel geborgd.

Hoe dan wel? Investeer minimaal in een (rol)steiger. Dit is een toegangsmiddel en je kan het gebruiken als collectieve randbeveiliging. Mocht je dan uitglijden of de grip verliezen, dan val je (als

je tenminste loodrecht boven de (rol)steiger werkt) op de bovenste vloer met leuningwerk van de (rol)steiger. Geloof mij, dit is in sommige situaties echt levensreddend en het opbouwen duurt vaak niet langer dan een kwartier.

Afhankelijk van de hoogte/situatie moet je de (rol)steiger wel voorzien van schoren of deze vastzetten aan de gevel. Raadpleeg hiervoor altijd de gebruiksaanwijzing van de (rol)steiger.

Om de zonnepanelen veilig naar boven te brengen, is een (rol)steiger met een [geïntegreerde zonnepanelenlift van Altrex](#) een goede oplossing. Je hoeft de zonnepanelen dan niet meer zelf te tillen of op te hijsen met een touw, wat jouw veiligheid dus ten goede komt.

Een andere oplossing is een verhuislift huren, afhankelijk wat in jouw situatie kostenefficiënter is. Het basisprincipe is hetzelfde: je hoeft niet zelf de zonnepanelen te dragen, wat voor een veiligere werksituatie zorgt.

Stap 2: gebruik een tijdelijk hekwerk

In de meeste gevallen beslaat een (rol)steiger niet de volledige breedte van het dak. Daarom is het slim om aanvullend een tijdelijk hekwerk te plaatsen op de plek(ken) waar de (rol)steiger niet staat en/of links en rechts van de (rol)steiger. Het tijdelijk hekwerk is zo bevestigd in de dakgoot en de buitenmuur dat hij het gewicht van de medewerker volledig kan houden. Mocht je medewerker niet loodrecht boven de (rol)steiger werken en toch vallen/ uitglijden, dan valt hij of zij tegen het hekwerk aan.

Stap 3: bescherming aan de zijkant van woningen

De (rol)steiger en het tijdelijke hekwerk die ik noemde in stap 1 en 2 bieden bescherming bij tussenwoningen (de brede kant). Maar wat als je zonnepanelen installeert op een hoekwoning of vrijstaand huis, waarbij je ook aan de uiterste zijkant(en) van het dak zonnepanelen legt? Dan kun je ook van de schuine kant(en) van het dak vallen.

Om dit risico te verkleinen moet je een hoge (rol)steiger plaatsen aan de zijkant van de woning. Als je dan uitglijdt, vangt de (rol)steiger je op. Een andere optie (en tegelijk de laatste optie conform de Arbowet) is aanlijnen. Dit klinkt vaak eenvoudiger dan dat het in de praktijk is, aangezien vrijwel geen enkel schuin dak beschikt over geschikte ankerpunten.

Hierbij moet je dus eerst een ankerpunt creëren op het schuine dak. Momenteel is er hierbij niet veel keuze. Een mogelijkheid is om een daklijnenset over het dak aan te brengen en je dan hieraan te zekeren met een harnas met een lijnklem.

Om deze daklijnenset te gebruiken moet je absoluut getraind zijn. Je moet namelijk goed nadenken over welke ankerpunten je hiervoor kunt gebruiken en je moet een plan hebben voor het geval er toch iets misgaat.

Stap 4: laat je medewerkers trainen

Heb je al een (rol)steiger, tijdelijk hekwerk of persoonlijke beschermingsmiddelen aangeschaft? Een mooi begin. De volgende verplichte stap is het veilig en juist gebruiken van deze middelen. Zorg dat iedereen in je bedrijf getraind is om het werk veilig te kunnen doen, bijvoorbeeld met een

De Veiligheidskundige

training 'Werken op schuine daken'. Na een halve dag kunnen jij en je mensen in tien minuten volgens de regels en normen een (rol)steiger opbouwen, een hekwerk plaatsen of een daklijnsset aanbrengen.

Stap 5: investering en opbrengsten

Waarschijnlijk vraag je jezelf nu af: wat is het kostenplaatje hiervan? Ga uit van een investering van enkele duizenden euro's voor de collectieve voorzieningen. Dit is een eenmalige uitgave die je simpelweg moet doen wil je dit werk veilig kunnen uitvoeren. Houd ook rekening met kosten voor de verplichte training.

Ja, veilig werken kost wat meer tijd. Tegelijkertijd hoort dat er nu eenmaal bij. Ik ben van mening dat dit geen rol zou mogen spelen. Kies je voor het vak van zonnepaneleninstallateur? Dan weet je dat hier middelen voor nodig zijn. Bedenk je dat je niet investeert in middelen, maar in de veiligheid van jezelf en je mensen.

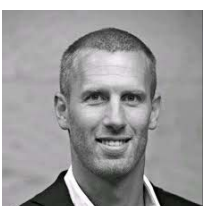
Veiligheid op orde

Zonder de juiste middelen en de bijbehorende training in correct gebruik ervan, is de kans op een ongeluk veel groter. En dan is het (persoonlijke) leed niet te overzien: een collega van je loopt blijvend letsel op of komt te overlijden.

Dat niet alleen. Je bedrijf wordt stilgelegd en je krijgt onderzoeken van de Nederlandse Arbeidsinspectie. Ook krijg je te maken met negatieve publiciteit en schadeclaims. Kortom, totale ontregeling van je bedrijfsproces.

'Dat gebeurt ons niet?' Dit dacht een collega-installateur ook. Totdat één van zijn medewerkers onlangs van het dak viel. Het zou je medewerker maar zijn. Maak daarom serieus werk van de veiligheid in jouw bedrijf, voor zover je dat nog niet hebt gedaan.

Volg altijd de gebruiksaanwijzing van een arbeidsmiddel!

Dirk van Blijswijk is expert werken op hoogte bij SafeSite, powered by Mennens

SAFE SITE | POWERED BY MENNENS